

Statens vegvesen
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Dato: 14.04.2021

Høringsuttalelse – Forslag til endringer i regelverket om bruk av setebelte i buss klasse I

Det vises til brev av 12.1.2021 der Statens vegvesen på oppdrag fra Samferdselsdepartementet foreslår endringer i forskrift om bruk av personlig verneutstyr under kjøring med motorvogn 21. september 1979 nr. 7 § 1 fjerde ledd, om bruk av belte i buss klasse I.

Kollektivtrafikkforeningen er innforstått med at et felles regelverk for alle bussklasser kan være enklere for passasjerene å forstå og forholde seg til. Noen av våre medlemmer har valgt å innføre krav om setebelter i alle bussklasser, blant annet for at kundene skal ha ett regelverk å forholde seg til, men flertallet av våre medlemmer ønsker ikke et påbud om bruk av setebelter i buss klasse I.

Kollektivtrafikkforeningen mener at et påbud om bruk av belte om bord i buss klasse I vil være vanskelig å etterleve, av flere grunner. I de såkalte bybussene er det hyppige av- og påstigninger, og å skulle kontrollere passasjerene om bord på disse bussene vil være krevende. Påbud om setebelter kan også føre til lengre opphold ved stoppestedene, siden ikke alle har koblet fra beltet når bussen stopper. Gjennomsnittshastighet for bybuss er 25-30 km/t, og turen for en klasse 1 passasjer er gjerne under 15 min. Dersom det blir påbud om å bruke de monterte setebeltene om bord i buss klasse 1, kan det føre til at flere passasjerer velger å stå i stedet for å sette seg ned på korte distanser.

Tilbakemeldinger fra våre medlemmer antyder at setebelter i buss klasse I mest sannsynlig ikke vil bli brukt. Dersom manglende beltebruk i buss klasse I blir gjenstand for gebyrlegging, vil et mulig utfall bli at det ikke stilles krav om belter i klasse I busser i kommende anbud. Dette er for øvrig i tråd med Bus Nordic. Kollektivtrafikkforeningen mener også at det vil være svært krevende for bussjåførene om bord i bussene klasse I å skulle påse at alle passasjerer under 15 år benytter seg av setebelter.

Det finnes færre sitteplasser i klasse I-busser enn i andre bussklasser, og dersom man skal beregne sikkerhetseffekter av setebelte for disse plassene, vil de kun gjelde for noen av passasjerene. TØI har i 2020 laget rapporten «Trafikksikkerhet i busstransport. En analyse av kravene som Ruter stiller til bussoperatørene i kontrakter». Det kommer frem i denne rapporten at Ruter har diskutert setebelte-tiltak med noen av operatørene, og fått tilbakemeldinger på at setebelter ikke var noe de hadde hatt stort fokus på i sine risikoanalyser. Det ble også nevnt at det ikke hadde vært alvorlige skader knyttet til manglende setebelte og stående passasjerer i klasse I-busser. I alt 86 % av respondentene i spørreundersøkelsen oppga at de var bekymret for busspassasjerer som ikke bruker setebelte, dersom en ulykke skulle skje. Bekymringen var lavest blant respondentene som kjører leddbuss, og dette kan antakelig relateres til generelt lave hastigheter for disse bussene.

Rapporten anbefaler videre at man kartlegger hvor ofte og i hvilken grad klasse I-bussene brukes på veger med høyere hastigheter og gjør risikoanalyser av manglende setebelte og ståplasser ved evt. høye hastigheter. Dette er også et viktig område for fremtidig forskning. Det anbefales også at fremtidig forskning undersøker evt. skader knyttet til hendelser i klasse I-buss, med fokus på antall personskader om bord blant stående passasjerer og sittende passasjerer uten setebelte i ulykker/bråstopp, alvorlighetsgrad og bussens fart da ulykken skjedde. Kollektivtrafikkforeningen slutter seg til disse anbefalingene.

Med vennlig hilsen
Kollektivtrafikkforeningen

Olov Grøtting (sign).